

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ศิลปะการแสดงเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จ.สุพรรณบุรี กรณีศึกษา เพลงอีแซว ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมา ลักษณะศิลปะการแสดงเพลงอีแซวของจังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ศิลปะการแสดงเพลงอีแซว 3) เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาศิลปะการแสดงเพลงอีแซวในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีลำดับขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ พ่อเพลง แม่เพลงการแสดงเพลงอีแซวในจังหวัดสุพรรณบุรี นักวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม ครูผู้สอนที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนและนักเรียนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และคณะนักแสดงเพลงอีแซว

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) แม่เพลง คือ แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ 2) นักวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม คือ อาจารย์อ่อนก นาวิกมูล 3) อาจารย์สุนันทา สุนทรประเสริฐครูเชี่ยวชาญพิเศษ 4) นักแสดงเพลง อีแซว คณะแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Study)

1.1 สัมภาษณ์แม่เพลงแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ความเป็นมาของเพลงอีแซว ลักษณะการร้อง การรำ การแต่งกาย ท่วงทำนอง

1.2 สัมภาษณ์นักวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม อาจารย์อ่อนก นาวิกมูล ความเป็นมาของเพลงอีแซว การร้องท่วงทำนอง และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงอีแซว

1.3 สัมภาษณ์อาจารย์สุนันทา สุนทรประเสริฐ ครูเชี่ยวชาญพิเศษที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการกับการเรียนการสอน

1.4 สัมภาษณ์นักแสดงเพลงอีแซว คณะแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์

2) ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary study) คือการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาและประวัติการแสดงเพลงอีแซว และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต สื่อวีดิทัศน์ และนำเอกสารต่างมาวิเคราะห์ เลือกสรรเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องและนำมาเรียบเรียง เพื่อนำไปเป็นเนื้อหาที่จะผลิตวีดิทัศน์ต่อไป

3. ขั้นตอนการผลิตสื่อวีดิทัศน์

1) ศึกษาเอกสารการผลิตสื่อวีดิทัศน์ และตัวอย่างการผลิตสื่อวีดิทัศน์ที่มีรูปแบบการนำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) นำเนื้อหาที่ได้จากการศึกษา ทั้งการสัมภาษณ์และจากเอกสารความเป็นมา และประวัติของการแสดงเพลงอีแซวมานเขียนบท รูปแบบการนำเสนอ

3) นัดหมายแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Secondary Data) เพื่อเตรียมการถ่ายทำวีดิทัศน์

4) จัดเตรียมเครื่องมือในการผลิตประกอบด้วย กล้องดิจิทัลวีดีโอ ขาดังกล้อง ชุดไฟแบบเย็น ไมโครโฟนชนิดไร้สาย (Wireless Microphone)

5) ถ่ายทำวีดิทัศน์ตามบทที่เขียนไว้โดยบันทึกที่ความคมชัดสูง (High Definition) ในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัล

6) บันทึกเสียงบรรยาย และนำไปตัดต่อกับภาพที่ได้ถ่ายทำมา โดยการตัดต่อภาพ แทรกเสียงเพลงประกอบ แทรกเสียงบรรยายโดยตามบทวีดิทัศน์

7) นำสื่อวีดิทัศน์ที่ตัดต่อเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของการผลิต โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ประเมิน

8) แก้ไขสื่อวีดิทัศน์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. ขั้นตอนการนำสื่อวีดิทัศน์ไปใช้ในการอนุรักษ์

1) กำหนดกลุ่มเป้าหมายของการถ่ายทอดการแสดงเพลงอีแซว คือ นักเรียน นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 – 21 ปี

2) นำสื่อวีดิทัศน์ที่ผ่านการประเมินคุณภาพแล้ว ไปฉายให้กลุ่มเป้าหมายได้รับชมโดยการนำขึ้นบนวิดีโอออนไลน์ (You Tube)

3) ประเมินความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการรับชมวีดิทัศน์ศิลปะการแสดงเพลงอีแซว

5. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) ที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาวิธีการสร้างจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำไปปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการวิจัย

2) สื่อวีดิทัศน์ศิลปะการแสดงเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จ.สุพรรณบุรี กรณีศึกษาเพลงอีแซว ที่มีผู้วิจัยผลิตขึ้นด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยมีความรู้และความเชี่ยวชาญ และนำไปปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการวิจัย

3) แบบประเมินคุณภาพการผลิตสื่อวีดิทัศน์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาวิธีการสร้างจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และหาค่าความสอดคล้อง (IOC : Item Objective Congruence Index) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

4) แบบประเมินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการรับชมสื่อวีดิทัศน์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาวิธีการสร้างจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และหาค่าความสอดคล้อง (IOC : Item Objective Congruence Index) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน

5) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในการแสดงระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2533)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1) การคำนวณหาความสอดคล้องของแบบประมาณคุณภาพการผลิตคือวิธีทัศนและแบบประเมินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

$$IOC = \frac{\sum N}{N}$$

เมื่อ $\sum N$ แทน คะแนนผลรวมของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้สูตร

2.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน คะแนนดิบ
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม
 \sum แทน ผลรวม

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของผู้ตอบแบบสอบถาม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3) ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach.1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ